

Standard for overgang barnehage- skole/skolefritidsordning (SFO) i Asker

Standard for overgang barnehage-skole/SFO er forpliktende for alle kommunale barnehager og skoler i Asker. Det forventes at også private barnehager og skoler benytter planen.

Formålet med standarden er å sikre:

- gode rutiner mellom barnehager og skoler
- en trygg skolestart for barn som begynner i 1. klasse og på SFO og for deres foresatte
- tidlig innsats for alle barn

Både Barnehageloven, Opplæringsloven og i Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver slås det fast at barnehage og skole skal samarbeide til barnets beste.

I Rammeplanens kapittel 6 er viktigheten av samarbeid med foreldre og skole i overgangen mellom barnehage og skole løftet fram.

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. Barnehagen og skolen bør utveksle kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid om tilbudet til de eldste barna i barnehagen, deres overgang til og oppstart i skolen. Barnehagen må ha samtykke fra foreldrene for å dele opplysninger om enkeltbarn med skolen.

De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner. Barna skal få bli kjent med hva som skjer i skolen og skolefritidsordningen.

I ny Rammeplan for barnehagen blir det ved flere anledninger henvist til barnekonvensjonen. Barnekonvensjonen gir barn egne rettigheter. Artiklene er rettigheter i seg selv, men må trekkes inn i sammenhengen i vårt arbeid med barn. Et utvalg artikler er trukket ut og disse anses å ha særlig betydning for overgangen fra barnehage til skole/SFO.

*Artikkel 3 Til barnets beste
Artikkel 12 Å si sine meninger og bli hørt
Artikkel 18 Foreldreansvaret
Artikkel 23 Barn med funksjonshemminger
Artikkel 28 Utdanning*

I Barnehagelovens § 2- Barnehagens innhold, slås det fast at barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet. Dette innebærer blant annet at barnehagen skal gi barn muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfulle opplevelser og aktiviteter.

Standarden inneholder et årshjul for samarbeid mellom barnehage og skole/SFO og en plan for det pedagogiske innholdet i førskolegruppa. Intensjonen er å sikre en god kvalitet og et likeverdig tilbud til førskolebarna i kommunen. Dette gir et godt utgangspunkt for skolestart.

Årshjul med rutiner for samarbeid

Rutinene er en minstestandard for samarbeidet og gjelder for det siste året i barnehagen og det første året på skolen. Datoer/frister er retningsgivende og avtales nærmere lokalt.

Når	Rutine/Aktivitet	Ansvar
August	1. Oversikt over hvem som er leder i barnehagene i Asker sendes samlet til skolene.	
	Skolene skal slik standarden beskriver, samarbeide med barnehagene gjennom flere treffpunkter og informasjonsdeling. Det er derfor viktig at de har en oppdatert liste over hvilke barnehager som har skolestartere og navnet på barnehagens leder med kontaktinformasjon. Barnehageadministrasjonen sender i august en samlet liste til skolene med riktige kontaktopplysninger om alle barnehagene i Asker.	Barnehageadministrasjonen
	2. Barnehagen utarbeider en oversikt over de eldste barnas skoletilhørighet.	
	Barnehagene lager en oversikt over hvilke skoler skolestartere sogner til, slik at alle styrere og pedagogiske ledere vet hvilke skoler de skal samarbeide med. For skoletilhørighet sjekk her: https://www.asker.kommune.no/skole-og-utdanning/skolekretser/	Barnehagens leder
	3. Årsplan for førskolegruppa ferdigstilles og arbeid med mål og tiltak starter.	
	Ved oppstart i august er det viktig at barnehagelærere gjennomgår og tilrettelegger for et pedagogisk innhold som ivaretar enkeltbarns behov og de eldste barnas behov for å forberedes til skolestart. For å gjøre overgangen best mulig er det viktig at skolestarterne er godt forberedt og har visse ferdigheter på plass. Se plan for førskoleopplegg. (Vedlegg 1)	Barnehagens leder

	Planen er retningsgivende og gir felles føringer til innhold og organisering (jf Forventningsbrev til barnehager og skoler)	
September	4. Kontakt om barn med omfattende særskilte behov og som vurderes å ha behov for ekstraordinære tiltak ved skolestart.	
	Barnehager som har barn med omfattende særskilte behov tar i samarbeid med foresatte kontakt med skolen så tidlig som mulig og senest i september året før skolestart. Barnehagen innkaller til tverrfaglige møter. Barnehagen avgjør i samarbeid med skolen når det er hensiktsmessig å avholde møtene. I enkelte tilfeller kan det være nødvendig at skolen får informasjon om barnet enda tidligere (to år før skolestart). Dette gjelder når det er tidkrevende forberedelser slik som større ombygginger og tilrettelegginger. Eventuelt spørsmål om spesialavdeling.	Barnehagens leder
	5. Faglig/pedagogisk møte mellom ledere i barnehage og skole.	
	En gang i året arrangerer direktør for oppvekst og utdanning et felles møte for barnehage, skole og SFO. Møtet har til hensikt å gi virksomhetene kunnskap om hverandre og samtidig styrke og utvikle det faglige samarbeidet.	Direktør i oppvekst
	6. Fagdag for pedagoger som skal ha førskolegruppa.	
	Barnehageadministrasjonen arrangerer årlig en halv fagdag for pedagoger som skal ha ansvar for førskolegruppa kommende år. Her vil de få faglig påfyll i forhold til oppgaven de er satt til. Førsteklasselærere vil også bli invitert.	Barnehageadministrasjonen
	7. Foreldresamtaler i barnehagen. En kort presentasjon og forventningsavklaring av det som skal skje i førskolegruppa	
For å sikre en god overgang til skole og SFO er foresattes involvering viktig. Foresatte skal ha mulighet til å medvirke og skal gi samtykke til all informasjonsoverføring til skolen og SFO. Informasjonsskrivet kan introduseres i høstens samtale, men fylles ikke ut før i vårens samtale. (Vedlegg 2) I foreldresamtalen vil barnets fungering i barnehagen og barnehagens planer for førskolegruppa være tema. Barnehagen og foresatte setter mål og tiltak for å sikre en god tilrettelegging for utvikling og progresjon hos barnet. I vårens samtale er det fokus på barnets og foresattes forventninger til skolestart. I denne samtalen skal TRAS skjemaet og skjemaet for informasjon om barnet (Vedlegg 2) gjennomgås og underskrives. (Se også rutine 18)	Pedagogisk leder	

	8. Barnehagen oppfordres til å invitere høstens skolestartere på besøk	
	Barnehagen oppfordres til å invitere høstens førsteklassinger til besøk i barnehagen de gikk i. Barnehagen sender ut invitasjon og avtaler organisering med skolene. Intensjonen er at barna skal få komme tilbake til barnehagen å fortelle fra sin skolehverdag. Det gir samtidig forventninger til skolestarterne i barnehagen.	Barnehagens leder
	9. Årlig evaluering av samarbeidet mellom barnehage og skole/SFO.	
Oktober	Skolen inviterer til evaluering av samarbeidet mellom barnehage, skole/SFO. Rutinene gjennomgås og samarbeidet evalueres. Forslag til forbedringer og nye tiltak vurderes. <ul style="list-style-type: none">• Evaluere samarbeidet rundt overgangen• Utarbeide en plan / årshjul for det videre samarbeid- anbefaler at dette er med:<ul style="list-style-type: none">- Datoer for skolens aktiviteter for barnehagebarna- Datoer for foreldremøter skolen arrangerer for foresatte med skolestartere- Datoer for overføringsmøter mellom barnehage / skole	Rektor inviterer barnehagene i sonen
	10. Informasjon om skoleinnskriving sendes til foresatte	
	Høsten før skolestart får alle som skal begynne på skolen et brev fra skolen/SFO med informasjon om relevante datoer og frister samt innskrivingsskjema. Innskriving skjer på den skolen barnet sogner til.	Rektor
November	11. Barnehagens leder kontakter rektor for ansvarsgruppemøter – for barn med behov for særskilt tilrettelegging (Jf Rutine 3)	
	Innkalle representant fra barnets skole. Planlegge tiltak for det enkelte barn vedrørende overgang barnehage, skole og SFO. Sette datoer for overføringsmøtene.	Barnehagens leder
	12. Skolen sender språkskjema til barnehagene	
Januar/februar	Skolen trenger informasjon barnets språklige kompetanse for å kunne tilrettelegge best mulig ved skolestart. Skjemaet er kun beregnet for barn som er tospråklige. Rektor sender ut skjemaet til de aktuelle barnehagene innen 15. januar. (Vedlegg 3)	Rektor

	13. Barnehagene sender språkskjema til skolen	
	Barnehagen fyller ut skjemaet sammen med foreldrene og sender det tilbake til skolen innen 15.februar. (Vedlegg 3)	Barnehagens leder
	14. Barnehageadministrasjonen skaffer oversikt over skolestartere som ikke har barnehageplass i Asker kommune.	
	Barnehageadministrasjonen kontakter foresatte for mulig tilbud om barnehageplass siste barnehage år.	Barnehageadministrasjonen
Mars/april	15. Skolen informerer foreldre og barnehagene om besøksdager, skolestart og søknad til SFO.	
	Ved at foreldre og barnehagene er orientert om skolestart, besøksdager og frister for søknad til SFO kan de enklere følge opp at nødvendig informasjon når fram. Rektor informerer om mulighet for samtaler for foreldre ang. enkeltbarn på skolen	Rektor
April	16. Fadderkurs	
	Alle skolestartere får fadder eller tilhører en faddergruppe når de starter på skolen. Det trinnet som skal være fadder gjennomfører fadderkurs slik at de er godt forberedt på oppgaven når høsten kommer. I løpet av våren får skolestarterne anledning til å hilse på sin fadder/faddergruppe. Plan for fadderbesøk planlegges i samarbeidsmøtet på høsten. (Rutine 9) <ul style="list-style-type: none">• Forberedelse til fadderoppgaven• Planlegge fadderbesøk i barnehager i april/mai• Planlegging av besøksdag for førsteklasse	Skolen/Rektor
	17. Møte med fadderne på skolen	
	Førskolegruppene inviteres til besøk på skolen og et møte med fadderne. Faddernes oppgave er å bidra til at skolestarterne bli kjent på skolens område. Noen skoler velger å legge dette besøket til Verdens bokdag.	Rektor Lærerne til fadderklassen

April/ mai	18. Barne- og foreldresamtaler om informasjonsoverføringen fra barnehage til skole/SFO	
	<p>På vårens foreldresamtale skal barna delta i siste del av samtalen sammen med foreldre og pedagogisk leder.</p> <p>I vårens samtale er det fokus på barnets og foresattes forventninger til skolestart. I denne samtalen skal TRAS skjemaet og skjemaet for informasjon om barnet (Vedlegg 2) gjennomgås og underskrives.</p> <p>All informasjon som overføres fra barnehagen til skolen og SFO krever samtykke fra foresatte. Informasjon som skal gis om enkeltbarn avtales i foreldresamtalen på våren. (Vedlegg 2)</p>	Barnehagens Leder/pedagogisk leder
Mai	19. Overføringsmøter – alle barn	
	Barnehagen overleverer skolen og SFO TRAS skjema og informasjon om skolestartere etter samtykke fra foresatte. (Vedlegg 4)	Barnehagens leder/mellomledere/ Rektor/lærere 1. trinn
	20. Foreldremøte på skolen	
	<ul style="list-style-type: none">• Info om skolen/SFO• Presentasjon av helsesøster• Skolens forventninger til 1. trinn	Rektor
Mai/ juni	21. Skolen gjør seg kjent med informasjonen som er oversendt fra barnehagen.	
	Aktuelle ansatte ved skolen og SFO gjennomgår TRAS skjemaene og informasjonen de har fått tilsendt fra barnehagene. Informasjonen benyttes for å tilrettelegge for en god skolestart for elevene. For eksempel ved valg av aktiviteter de første dagene, tilrettelegging og oppfølging av enkeltbarn eller til sammensetting av klasser	Rektor
	22. Planlagte og spontane besøk til skole – SFO fra barnehagene	
	Gjennom de siste månedene i barnehagen bør det legges til rette for planlagte og spontane besøk til uteområdene til de aktuelle barneskolene.	Pedagogiske ledere
Juni	23. Besøksdag for skolestarterne.	
	Skolen gjennomfører besøksdag i juni før barna starter på skolen. Besøksdag skaper positive forventninger til skolestart og bidrar til at barn og foresatte opplever trygghet. <ul style="list-style-type: none">• Møte lærere/assistenter• Aktivitet med faddere/faddergrupper• Informasjon til foresatte/foreldremøte	Rektor

	Informasjon om første skoledag og oppstart ved SFO sendes til foresatte.	
--	--	--

Nyttige linker:

Samtaleguide barnets morsmål

<https://www.udir.no/globalassets/filer/barnehage/ressurser/sprak/samtaleguide-om-barnets-morsmal.pdf>

Foreldreutvalg for barnehager (FUB)/Foreldreutvalg for skole (FUG):

Overgang fra barnehage til skole

<http://www.fubhg.no/overgang-fra-barnehage-til-skole.356635.no.html>

Agderprosjektet – En god start for alle

<http://www.uis.no/forskning/barnehage/agderprosjektet/>

Barnekonvensjonen

<https://www.unicef.no/barnekonvensjonen/full-tekst>